

יום אחד ימנה²⁵ בלי ברכה את היום שאבד לו ושוב ימנה מכאן ואילך כמנהג המקום ובברכה. דעה ג. אין לו²⁶ להתחשב במה שיהודי המקום סופרים, אלא צריך להמשיך את הספירה שלו²⁷ כפי שספר עד עתה בלי לדלג או להכפיל יום אחד, כי ספירת העומר היא מצוה המוטלת על כל יחיד ויחיד ואינו קשור לפי המקום או לקביעות ב"ד.

ומ"מ הסכימו כל הפוסקים הנ"ל שיש²⁸ להימנע ככל האפשר לא לעבור את קו התאריך באמצע ימי הספירה.

ואם אינו חוצה את קו התאריך, אף שיש הפרשי שעות גדולים בין המקום שהיה למקום שנמצא בו עתה, אין²⁹ לו אלא מקומו ושעתו, ויכול לספור ספיה"ע אף כי לא עברו כ"ד שעות מאז שהיה אצלו לילה הקודם, ואין בזה משום חסרון ב"תמימות תהיינה". ולהיפך, אם

ושל"ה, יש²² שכתבו שנכון לומר שניהם היום יום וכו' לעומר ושוב לחזור ולומר היום וכו' בעומר.

הנוסע ממדינה למדינה שיש הפרשי שעות, והחוצה את "קו התאריך"

ו. שם: ועל דרך זה מונה והולך עד מ"ט יום. ודנו פוסקי זמננו במי שטס ממקום למקום ע"פ כדור הארץ ועובר את קו התאריך ונוסף לו יום אחד (במקרה שנוסע ממערב למזרח) או נחסר לו יום אחד (במקרה שנוסע ממזרח למערב), איך יתנהג עם ספירת העומר, ושלושה דיעות מצינו בזה. דעה א. כשנוסף²³ לו יום אחד, סופר עוד הפעם את הספירה שספר אתמול ובלי ברכה, ובהמשך הימים יספור בברכה כאנשי המקום. ואם מפסיד יום אחד, אזי מאז²⁴ ואילך יספור כמנהג אנשי המקום ובלי ברכה, כיון שדילג ספירת יום אחד. דעה ב. אף כשמחסר

22. משמרת שלום סי' ל"ו אות ג', וכן נהג אא"ז זצ"ל מביאלא, וכ"ה ובאורחות רבינו ח"ב עמ' צ"ג שכן נהג הגרי"י קניבסקי זצ"ל לומר בעומר ושוב לחזור היום וכו' לעומר, והיה אומר שאלו החוזרים מיד עוד הפעם רק על תיבת לעומר אין לזה תועלת. 23. שו"ת בצל החכמה ח"ה סי' צ"ו — צ"ח, שו"ת באר משה ח"ז קו' אלקטריק סי' צ'. 24. ועיין בבצה"ח שם שטוב שיספור מיד בחצותו את קו התאריך עוד יום של ספירה ובלי ברכה ואח"כ ימשיך עם בני המקום ובלי ברכה. 25. שו"ת משנה הלכות ח"י סי' קכ"א, ועיי"ש שאם חוזר למקומו ועדיין הם ימי ספיה"ע כיון שמרוויח יום אחד וכבר בירך על אותו יום, ימנהו שוב בלי ברכה, ומכאן והילך בברכה. 26. שערי הלכה ומנהג לאדמו"ר מליובאוויטש זצ"ל מכמה ראיות ועפ"י שו"ע הרב סי' תצ"ד סעי' א' שמצוה מוטלת על כל יחיד ויחיד לספור מ"ט יום וביום הנ' לחוג חג השבועות, ועיי"ש שלפ"ז יצא שחג השבועות שלו לא יהיה באותו יום שחוגגים אנשי המקום (ועיי"ש שבענין אמירת "חג מתן תורתנו" לא יוכל לומר אלא ביום חה"ש דשם, כמבואר בשו"ע הרב שם, לכן אם מקדים יום אחד יאמרו רק ביו"ט שני שלו שאז הוא יו"ט ראשון אצל אנשי המקום חג מתן תורתנו וה"ה אם מאחר יום אחד יאמר ביו"ט שני שלהם), משא"כ לב' הדיעות הקודמות חג השבועות חוגג כפי המקום שנמצא שם עתה, וכ"ה בשו"ת קנין תורה ח"ה סי' מ"ו. 27. ועיין בשערי הלכה ומנהג שם שמהיות טוב ישמע הברכה מאחר ויכוון לצאת ואח"כ יספור את ספירתו הפרטית, ואף שהלה סופר יום אחר אין זה מעכב שלא יוכל לצאת ממנו הברכה, ועיי"ש עוד שאם ירצה להחמיר ולחשוש לשאר השיטות, יוכל בהמשך הלילה לספור שוב את ספירת המקום ובלי ברכה אבל לא מיד אחר ספירתו דמיהו כשיקרא. 28. כדי לא ליכנס לספיקות הנ"ל, ובשערי הלכה ומנהג מוסיף דכיון דיצטרך לחגוג חה"ש ביום אחר והוא מילתא דתמיהה ליהודי המקום לכן יש לימנע מכך. 29. שו"ת בצצה"ח שם, שו"ת קנ"ת שם, ובמקראי קודש פסח ח"ב סי' ס"ג מסתפק בזה דאולי יצטרך להמתין כ"ד שעות מעת שהתחיל הלילה במקום שהיה מקודם, ומסתפק רק לענין המעל"ע הראשון מעת שבא לשם,

עברו כ"ד שעות ועדיין יום הוא במקום שנמצא עכשיו, אין רשאי לספור עד שיהיה לילה.

השומע ברכת הספירה צריך לכוון שלא לצאת

חייב נשים בספירת העומר

ז. מ"ב סק"ג: ונשים ועבדים פטורות ממצוה זו דהיי³⁰ מ"ע שהז"ג, וכתב המ"א ומיהו כבר שוויא עליהו תובה וכמדומה דבמדינותנו לא נהגי נשי לספור וכו' דבודאי יטעו ביום אחד וכו'. יש³¹ שתמהו על המג"א, שלא נמצא בשום מקום שנשים קיבלו עליהם הדבר כחובה, ועפ"י הזוה"ק³² וכתבי האר"י³³ ז"ל אין לנשים לספור ספירת העומר (כזוה"ק פ' אמור דף צ"ז ע"ב "ואינן נ' יומין דדכיו, יומין דעלמא דדכורא, לא אימסר חושבנא דא אלא לאעלא וכו', ובגין דאלין יומין לגברי בלחודייהו" וכו'), אמנם יש³⁴ הנוהגים כפשיטות דברי המג"א שנשים קיבלו עליהם כחובה וסופרות בברכה, וצריכים³⁵ בעליהם להזכיר להם שלא ישכחו לספור.

ח. מ"ב סק"ה: ומיהו מנהג בכל ישראל שכל אחד מברך וסופר לעצמו ואין סומכים על הש"ץ. כתב השו"ע הרב (סעי' י"ב) "שמע הספירה מאחד או מציבור שספרו, ולא נתכוון כלל להוציאו וגם הוא לא נתכוון לצאת בשמיעה זו, אלא שמע לפי תומו, לא יברך כשיספור בלילה, שהשומע כעונה, ואפילו היה מחשב אין אני מתכוון לצאת בספירה זו אין זה כלום להאומרים³⁶ שמצוות אין צריכות כוונה כלל, אלא אם כן מחשב אני מתכוון שלא לצאת בה".

והיא שיטה מחודשת שאינה³⁷ מובאת בשאר פוסקים, שאין די במה שמחשב שאין רוצה לצאת, אלא צריך לחשוב שהוא מתכוון שלא לצאת בספירה זו, דהיינו שצריך כוונה הפכית. ולפי דבריו ראוי³⁸ לכל מדקדק בשעה ששומע ברכת הש"ץ וספירתו לכוון בפירוש שמתכוון

אבל בשאר הימים יוכל לספור כרגיל בתחילת הלילה. ³⁰ וידועים דברי הרמב"ן קידושין דף ל"ד בחשבו את מצוות ספירת העומר כמצוה שאין הזמן גרמא, וכבר עמדו ע"ז הרבה פוסקים, ובשו"ת דברי מלכיאל ח"ג סי' ה' כתב שהוא ט"ס והיה כתוב סה"ע והוא סדר העבודה שנשים חייבות בקרבנות והמדפיס טעה וחסב שהוא ספירת העומר, ובשו"ת אבנ"ז סי' שפ"ד תירץ דספיה"ע תלתה השבת במחרת השבת שהוא יו"ט א' דפסח שנשים חייבות בפסח מצה ומרור לכן ה"ה עומר בכלל זה, ובשו"ת קנין תורה ח"ה סי' מ"ד דספיה"ע תלוי בהבאת העומר וכל דבר התלוי בזמן ודבר אחר מונעו נשים חייבות כדברי הטו"א במגילה כ' ע"ב לענין ביכורים, וע"ע מקראי קודש ח"ב סי' ס"ז מש"כ לישב דברי הרמב"ן. ³¹ מנחת חינוך מצוה ש"ו. ³² פ' תצוה וציין לזה גם המג"א, והטעם שם עפ"י דרך הנסתר, והובא זוה"ק זה להלכה בשו"ת אבני נזר סי' שפ"ד ובדעת תורה כאן. ³³ מובא בשו"ת רב פעלים ח"א סי' י"ב. ³⁴ ובאורחות רבנו ח"ב עמ' צ"ב שכן נהגו הנשים בבית הגרי"י קניבסקי זצ"ל. ³⁵ וכדברי המ"ב "שבודאי יטעו ביום אחד", לכן אם סופרות בברכה צריכים להזכיר להם, ובאורחות רבנו שם שכן נהג הגרי"ק זצ"ל שזרזם והזכירם לכך, ודע כי לדעת מרן הבית יוסף (בסי' י"ז סעי' ב' וסי' תקפ"ט סעי' ו') אסור לנשים לברך על מ"ע שהז"ג, ועיין מש"כ בזה בסי' תקפ"ט לענין מנהג נשות בני הספרדים. ³⁶ ועיין מ"ב להלן סק"ז שכתב ג"כ בשם המ"א שלענין ברכה שצריך להזכיר שם שמים צריך לחשוש להך דעה. ³⁷ והשו"ע הרב עצמו מביא שיטתו זאת גם בהל' ברכת הפירות סי' רי"ג סעי' ד', וע"ש מ"ב סק"ח וכן בסי' ס' ובמ"ב וביה"ל שם שאינו מביא כלל שיטתו. ³⁸ שו"ת ישועות משה להגרי"מ אהרונסון זצ"ל ח"ג סי' מ"ט, ועי"ש שמסביר לפי"ז את המנהג שמכבדים את האב"ד והרב לברך ולא הש"ץ, כי אפשר שבין הציבור יש אנשים שאין יודעים ליזהר בזה, והרב יודע ההלכה ומכוון ומתנה בפירוש שכוונתו